
Belgische Nijlgans in het Eemmeer

Het hele jaar door zijn in en bij het Eemmeer Nijlganzen te zien. Meestal zijn ze ook te vinden op het visdieveiland, dat dicht bij het met bos bedekte eiland de Dode Hond ligt. Op 4 juni 2003 voer ik met de boot van Staatsbosbeheer vlak langs dit eiland en zag toen een Nijlgans met een kleurring, waarvan ik het nummer kon aflezen. Op de website met kleurringprogramma's bij vogels was niets te vinden en de waarneming verdween in het veldwaarnemingenboekje.

Bij toeval kreeg ik onlangs een nummer van het Belgische tijdschrift *Mens en Vogel* in handen dat al dateerde van 1995. Daarin stond een artikeltje over Nijlganzen met kleurringen. Hierin stond beschreven dat zich in het Brussels gewest tijdens de jaren tachtig Nijlganzen hadden gevestigd, waarvan in 1993 het aantal werd geschat op 350 exemplaren. Die vogels verplaatsten zich tussen de verschillende parkvijvers. Met als doel de uitbreiding en verplaatsingen van deze ganzen vast te leggen begon het Koninklijk Belgisch

Instituut voor Natuurwetenschappen met medewerking van het Brussels Instituut voor Milieubeheer aan een studie. Hiervoor werden de Nijlganzen, behalve van een aluminium ring, voorzien van een kleurring met inscriptie.

Vanuit hun broedgebieden bij de Nijl kunnen zich over grote afstanden verplaatsen, tot 100 kilometer van hun broedgebieden of geboorteplaatsen (Cramp 1997). Van de Nijlganzen die in Nederland voorkomen wordt vaak aangenomen dat zij uit de omgeving van de waarnemingsplaatsen afkomstig zijn. De door mij afgelezen ring van de Nijlgans bleek op 7 juli 2001 te zijn aangelegd bij een kuiken in het gemeentepark van Zaventem bij Brussel. De afstand tot de waarnemingsplek is hemelsbreed 167 kilometer. Navraag bij het Vogeltrekstation in Heteren leerde dat er ook een Nederlandse terugmelding is uit België. Deze vogel was op 16 januari 2001 door een ganzenflapper in de omgeving van Maren-Kessel (N-Br.) geringd en werd teruggemeld op 1 april

2002 uit Piétre Bais, zuidelijk van Leuven. Hier bedroeg de afstand hemelsbreed tussen de ring- en waarnemingsplaats 125 kilometer. De hamvraag is nu, afgaande op de terugmelding uit de broedtijd of deze vogel ook van origine Belgisch was.

Geraadpleegde literatuur.
Buijs R.J. & D.L. Thomson 2001. Van 1911 tot en met 2000: een overzicht van geringde en teruggemelde vogels in Nederland. Op Het Vinkentouw nr.95.
Cramp, S. (editor) 1977. Handbook of the Birds of the Middle East and North Africa. Vol. I. 446. Oxford University Press, Oxford: 446.
Van Noordwijk A.J., Speek G., Clark J.A., Rohde Z., & Wassenaar R.D. 2003. The EURING exchange code 2000. *J. Ornithol.* 144:479-483.

Dick A. Jonkers